

tovo med vsem avstrijskim novinstvom oni listič, kojega pišejo veliki Germani celjski. Listu pravijo evfemistiški: „Deutsche Wacht“ — nemška straža. Toda mi menimo, da gorje nemstvu, ako nima boljših stražarjev. Sicer pa je ta list res neka posebnost in bi mu lahko našli vrstnika, kolikor se dostaje uprav ameriške pisave njegove, nedosežne surovosti in neslanih dvoplov, s kojimi smešile — samega sebe. Nobena surovost ni dovolj odurna, nobena šala dovolj neslana, nobena laž dovolj drzna, da bi se je ne poslužilo to glasilo uprav divjaške nestrpnosti v svoji borbi proti nam Slovencem. Da je to duševno in po svoji narodni nestrpnosti uprav zbesnelo revše do dna izkoriščalo tudi sedanje volilne boje na Kranjskem, razume se ob sebi. A v vseh teh poročilih ne moreš zaslediti nikjer ni iskric častnikarskega poštenja, ni one mere objektivnosti v poročevanju, ki je navadna med omikanimi ljudmi, ampak povsodi se morati umikati pravica in resnica pred — velikogermansko tendencijo. V svojih poročilih zašlo je to zbesnelo revše tudi v vipavsko-idrijski okraj, da se po svoje — obrekovaje namreč — malo podrgne ob kandidatu Ivanu Božiču. Ni prav sicer, skoro žaljivo je, da v jedri sapi imenujemo tako glasilo političnega rokovnjaštva in pa — Ivana Božiča, kojega spoštujejo vsi — tudi politični nasprotniki v domačem taboru — kot poštenjaka. Ali kaj čete, slovenskega častnikarja veže dolžnost, da se mora ravšati tudi s takimi ljudmi.

„Deutsche Wacht“ torej tudi g. Božiča ni prezrla. Seveda je nje pozornost tudi v tem slučaju poročila veliko — laž! Da bi denunciralo — ne toliko Božiča, ampak ves narod slovenski — izmislilo si je to zbesnelo revše, da je po krivdi Božiča prestopila k pravoslavni veri vsa vas podraška! Namen tej laži je jasen: svet naj bi se zgražal naupivu ruskega rublja med Slovenci! Kajti „rovanja“ Božičeva so bila očividno podprta po ruskem rublju — to stoji črno na belem v „Deutsche Wacht“, četudi le med vrstami. Konkluzija iz te laži je seveda jako jednostavna za „Deutsche Wacht“, namreč: Slovenci so popkupljeni od Rusov, Slovenci so izdajice — in ker so veleizdajice, treba jih zatirati.

Tega pa si ravno žele srditeži iz vrst raznih „vahtarjev“!

Konservativna gospóda naj bi torej premislili dvakrat, predno pogrevajo dogodke, kojim prave vzroke poznajo oni tako dobro kakor mi! Pri vsej njih nasprotnosti do slovenske narodne ideje si vendar ne moremo misliti, da bi naša konservativna gospóda hoteli iti na roko onim, ki so prvi povsipeševatelji one velikomanske ideje, ki je protestantskega, torej nekatoškega izvora! Bodimo vendar previdni v medsebojnih očitanih, ko vidimo, kako preže nasprotniki, da bi ujeli kako našo neprevidnost in jo pošteno izkoristili za svoje namene!

O priliki veselice moške in ženske podružnice sv. Cirila in Metoda je podružnica prejela naslednje darove: Trudnovi, Ivan Šabec, Iv. M. Mankoč, Neimenovan, podpredsednica ženske podružnice sv. Cirila in Metoda, Kornel Gorup, Ivan Golja, Dr. Pertot, Dr. Gregorin, Anton Jakič, po 10 kron, Narodni učitelj 9 kron 20 stot., A. Goljevšek 8 kron, O. Polley 6 kron, gospa Ipavec, Ivan Marija Vatovac, Jak. Klemenc po 4 krone, Ljub. Nehrony, I. P., Balanč, Jugovič, M. Mandič, Andr. Zafred, A. Kalster, Dr. Vitezič, Dr. Trinajstič, A. Sancin, M. Primožič po 2 kroni, I. Zadnik 2 kroni 20 stot., Stekar 2 kroni 40 stot., Sr. Bartelj 3 kroni 60 stot., Iv. V. 2 kroni 80 stot., Gr. Stepančič 3 krone 20 stot., Iv. Tomažič 1 krono 80 stot., Valenčič Ve. 1 krono 40 stot., A. Sorli 1 krono 60 stot., Mramor, Bogdanovič, dr. Abram, Bubnič, N. N., Prelóg, Rože, Vrabec, Jirouš, Cottič, Grosser, Ponikvar, Caudolini, Furlani, Lašič, Makso Černe, dr. Sl. in Podgraški, po 1 krono 20 stot., Čarga, Kocijanič, Hrvatín, Jakob Šnebel, Pižon, Jankov, Josip Kodrič, Fr. Kravos po 1 krono, Gj. Vučković 3 krone, Žitko, Dalmatinci, M. Pataki, Lazar, Loj, Zelen, Fratrik, Polič, po 80 stot., Cink, Dolenc, N. N., Šuligoj, Klun, Ražem, Pretner, Kovač, Štška, Lj. Gulín, Sancin, Štoka, Mušič, Nabrgoj, Šuman, Iv. Flego, L. Flego, N. N., Siškovič, N. N. in Kukar po 20 stot., Šaban, Kobal, Primožič, Bened. Godina, Fran Toroš, A. Pižon in Šenka po 40 stot., Kocmur 50 stot., Hyti in A. po 60

stot., Mar. Ribarič 2 kroni, (in 1 krono za istrsko podružnico) skupaj torej 236 kron 70 stot. Vrh je darovalo sl. del. pod. društvo 200 kron kot pokriviteljino.

Na vstopnini, sedalih in darovih in pokroviteljini je prejela podružnica 609 kron 30 stot. Živeli rodoljubni darovalci!

Iz listre nam pišejo: Ali ni to pravi čudež, ako kdo bolj ljubi mačeho nego pravo mater? Zato pa se nam čudno zdi, da gosp. Martin Ribarič, župan na Vodichah pri Podgradu, rajši dopisuje v italijanski nego pa v svojem materinem jeziku. Ravno te dni se je primerilo meni, da mi je prišla v roke pobotnica, ki jo je napisal omenjeni župan v italijanskem jeziku. Dva kmeta sta bila napravila pogodbo radi nekega zemljišča in jedna stranka je morala nekaj doplačati drugi stranki. A g. župan Ribarič je napravil dotično „Quitanzo“: Io sottoscritto dichiaro.... itd. Jaz bi le hotel vedeti, kaj in koliko je razumel siromašni kmet iz one laške „kvitance“! Kmet razume nekaj malega, ako je pisano v domačem jeziku, ako pa je pisano v tujem jeziku, tedaj ne razume nič. In tako siromak ne ve, ali je zapisan Bogu ali hudiču. Kmetje slovenski in hrvaški po Istri! Zahtevajte povsodi in od vsakogar, naj vam piše v vašem jeziku! To je vaša sveto pravo, kojega vam ne sme kratiti nikdo! To pravo vam je zagotovil naš presvetli cesar sam v istem hipu, ko je podpisal svoje presvetlo ime na sedaj veljavne temeljne zakone naše države. A kar vam je dal sam vladar, tega vam ne smejo kratiti njega podaniki!

Iz Dekani nam pišejo: V Dekanih je bila dne 18. novembra kaj lepa slavnost. Hči našega g. podžupana Josipa Mahničja je dovela svojega izvoljenca na svoj dom — vršila se je poroka med Josipom Valentičem, sinom obče spoštovanega posestnika in mlinarja Ivana Valentiča, s hčerjo našega nadžupana. Svečanost je bila toli lepa, da ne pojmiyo take stari ljudje. Veličasten je bil spreved od hiše, ob staroslavni reki Rižani, pa do brdovitega sela in do cerkve, kjer sta storiła sveto prisego novoporočence. Vračajoči se iz cerkve ustavil se je spreved v gostoljubni hiši g. Ivana Valentiča, kjer so dvigali čaše na srečno bodočnost novoporočencev. Na večer še-le prišli so v hišo nevestino, kjer jih je čakal preljubezniv vasprijem: ob streljanju, lepi razsvitljavi in sviranju glasbe. Nad uhodom v hišo bil je pa prirejen lep transparent s primernim napisom. Tudi mi kličemo: Bog daj srečo!

Izpred porotnega sodišča. H kratkemu poročilu v zjutranjem izdanju za v torek dodajemo tu v velikih potezih najbistvenije podatke o predvčeršnjem porotni razpravi. Obtožen bil je poneverjenja 39letni bivši pristav pri c. kr. prometnem ravnateljstvu državnih železnic v Trstu, Ivan Pessó iz Dubrovnika, pristojen v Splet. Iz obtožnega spisa posnemamo: Glavno ravnateljstvo državnih železnic na Dunaju odposilja posamičnim upravnim ravnateljstvom vsako leto po dvakrat imenike onega nižega osebja, ki se ima premakniti v boljši plačilni razred. Upravna ravnateljstva napravijo dotične imenovalne dekrete, na katera stavijo tudi potrebne koleke, koje morajo potem povrniti posamični premaknjeni. Pri tržaškem ravnateljstvu imel je napravljati take dekrete pristav Pessó. Dne 31. julija t. l. izročilo je ravnateljstvo njemu svoto 1783 gl. 75 nč. za nabavo potrebnih kolekov za dekreté. Pessó pa je uporabil v ta namen le 615 gl., v tem ko si je pridržal zase 1168 gl. 75 nč. Nadalje je Pessó poneveril 17 gl., katere je dobil kot pristojbino za znižane vozne listke. — Obtoženec priznal se je o razpravi krivega le poneverjenja 300 gl. Povedal je pred sodiščem svoje nesrečno življenje. Res je dobil omenjeno svoto za nabavo kolekov, toda za jedno dobil je nalog, da ne sme napraviti vseh dekretov. Zato je preostali denar vzel seboj na dom. Ker pa je imel plačati privaten dolg 300 gl., obrnil se je do neke posojilnice za posojilo 300 gl. To posojilo mu je bilo obljubljeno. Med tem pa je potrosil 300 gl. uradnega denarja v poravnanje tega dolga. V njegovo nesrečo pa je prišel nek viši uradnik iz Dunaja pregledovat račune. Obtoženec da se je trudil dva dni, toda ni mogel dobiti nikjer potrebnih 300 gl. Taval je po okolici, ker se je bal iti v urad. Neko noč je zaspal v gozdiču pri „Lovcu“ in med spanjem ukradel mu je nekdo 885 gl. in par njegovih predmetov. Dne 30. septembra

stavil se je sam oblasti. Kar pa se dostaje poneverjenja onih 17 gl., je izrečno tajil, toda primanjkljaja ni znal pojasniti. Porotniki pritrdili so vprašanju gledé poneverjenja z 10 glasovi, in na temelju tega izreka obsodilo je sodišče obtoženca na 3 leta teške ječe in na povrnitev 1168 gl. 75 nč. državni železnici.

Predvčeršnjem bila je razprava proti 66letnemu kmetu Ivanu Colji iz Rubije, okraj Komen, obtoženemu požiganja in nevarnega pretenja. Colja se je leta 1887. poročil z mlado ženo, katera seveda ni posebno ljubila postarnega moža. Colja je bil toliko nepreviden, da je takoj po poroki prepisal ves svoj imetek svoji mladi ženi v last. Žena je bila prepirljiva, ubogi Colja pa je moral molčati, ker je bil zavisen od svoje „ženice“. Kmet je imel neko pravdo s „prijateljem“ Kavčičem in ta pravda bila je pravi pekel v Coljevi hiši. Kavčič ni znal sam čitati prihajajočih sodnijskih odlokov, ampak čital mu jih je veikarij bližnje vasi, č. gosp. Leopold Lupetina. Zaradi tega obrnila se je jeza Colje tudi proti duhovniku in njemu se je zagrozil, da se hoče maščevati nad njim. Dne 30. m. m. se je Colja zopet spri s svojo „ženico“ zaradi omenjene pravde. Hotel jo je „poučiti“ s polenom v roki, toda žena mu je ušla. Colja je na to užgal hišo, katero je oženj popolnoma uničil, potem pa se je stavil orožnikom. Tekom razprave se je Colja izjavil, da bi bil prav srečen, ako bi ga obsodili na dosmrtno ječo, češ, potem mu vsaj ne pride več blizu njegova „ženica“. — Porotniki pritrdili so vprašanju gledé požigalstva z 8 glasovi, vprašanju gledé nevarnega pretenja po soglasno. Na temelju tega izreka porotnikov obsodilo je sodišče Ivana Coljo, vpoštevi razne olajščujoče okolščine, na pet let teške ječe.

Pogorelci na Reški cesti. V tržaških laških listih čitamo, da nameruje tržaško laško dobrotno nekoliko pomagati ubogim pogorelcem, na katerih bēdo smo v poslednjem izdanju našega lista opozorili dobrosrčne, usmiljene Slovence. Laško dobrotno društvo pa gotovo ne bode moglo mnogo storiti za te siromake, ker je jedna sama izmed pogorelih obitelji pristojna v Trst. Dobrotno društvo pa ima seveda dovolj opraviti z ubožci, pristojnimi v Trst. Zatorej opozarjamo še jedenkrat usmiljene Slovence, da pomagajo tem siromakom kakor in kolikor morejo. Uglejmo se o takih prilikah v naše nasprotnike, ki nikdar ne zapusté svojih sorojakov katere je zadela zasluzena ali nezasluzena nesreča!

Zopet ogenj. Nastopivša zima prinaša redno sleherni dan v svojem spremstvu ogenj, a tam, kjer ga ne bi bilo treba. Dokler je ogenj na ognjišču, ali v peči, služí izvestno blagodejno zasebnikom in obitelji; kadar pa se ogenj preseli samooblastno na predmete, ki sploh niso namenjeni za kurjavo, potem — gorje! In baš v sedanjí dōbi morali bi biti ljudje jako oprezni z ognjem; dolgi večeri zahtevajo, da se zarana vžge luč, mráz zahteva, da se zaneti ogenj v peči. Vendar pa ljudje — v svojo škodo — mēda niso dovolj oprezni. Sinoč je pričelo goreti v stanovanju Ane Kovač v podstrešju hiše št. 10 ulice Sanitá. Kovač bila je s svojimi otroci odsotna. Prihitevši gasilci morali so ulomiti vrata stanovanja; gasenje pa jim je bilo sila teško, kajti gosti dim branil jim je vstop. Konečno so vendar vdušili ogenj. Pokazalo se je, da je bila popolnoma pogorela skrinja napolnjena s perilom in obleko, tudi

drugo pohištvo bilo je ožgano in osmojeno. Škode je mēda kakih 500 gl., toda na svojo srečo imela je Kovač svoje pohištvo zavarovano.

Policijsko. 32letni čevljár Alojzij Vrabec iz Pliskovice vrnil se je v Trst, dasi je bil že leta 1887. izgnan od tu zaradi tatvine. Mož si je mislil, da je stvar že pozabljena, toda prišli so ga v ulici dell' Istituto in ga deli pod ključ. — Težake Ivana Makjusija, Viktorja Penka in Karla Kosovela so zaprli, ker je jeden izmed njih ukradel v neki gostilni v ulici Sette Fontane težaku Franu Petrinciču novčarko, v kateri je bilo 2 gl. 08 nvč. Novčarko našli so skrito pri Makjusiju, toda bilo je le še 63 nč. v njej. — Kmetu Stefanu Tončiču iz Podgrada ukradel je drzen tat dve posodi petrolja, katere je bil ostavil Tončič na svojem vozu pred neko trgovino v ulici Torrente.

Koledar. Danes (28.): Eberhart, škof; Sostén, mučeneec. — Jutri (29.): Saturnin, mučeneec; Filomen, mučeneec. — Prvi krajec. — Solce izide ob 7. uri 20 min., zatoní ob 4. uri 14 min. — Toplota včeraj: ob 7. uri zjutraj 5 stop., ob 2. pop. 9.5 stop. C.

Najnovejše vesti.

Dunaj 27. (Poslanska zbornica.) Vlada je predložila zakonski načrt o dohodkih uradnikov pri knjižnicah na visokih šolah. Posl. Edlbacher je položil svoj mandat. Potem so dovolili, da je smeti sodnijsko postopati proti posl. Rolsbergu radi razžaljenja na časti. Rolsberg je sam zahteval, naj se da to dovoljenje. Na to se je pričela razprava o jednaki zahtevi sodišča gledé dra. Luegra.

Peterburg 27. Včeraj je bil v carskoj selu krst velike kneginje Olge. Botra sta bila carica-mati in veliki vojvoda Vladimir. Carigrad 26. V Trapecuntu je prebivalstvo zopet vznemirjeno vsled odhoda ruskih ladij in pretilnega vedenja Mahomedancev. Fez 27. Tu je nastala kolera.

Trgovinske branjavke. Budimpešta. Pšenica za jesen — — — — — Pšenica za spomlad 1896 6.93 do 6.94. Oves za jesen — — — — — Rž za spomlad 6.30 — 6.31. Koruza za oktober — — — — — maj-juni 1896 4.47 — 4.49. Pšenica nova od 78 kil. f. 6.80 — 6.90 od 79 kil. f. 6.85 — 6.95. od 80 kil. f. 6.90 — 7.05 od 81 kil. f. 7. — 7.10. od 82 kil. for. 7.10 — 7.15. — Ječmen 5.80 — 5.85; proso 5.40 — 5.75 rž nova 6.306.20. Ponudbe slabe; mlini rezervirani Prodalo se je 6000 m. st. po stalnih cenah. Oves 5 — 10 nč. ceneje Vreme: mrzlo.

Praga. Noramlinirani sladkor f. 13. — za december 13.75. za januar, 13.65 za maj.

Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst in carino vred odposiljatev precej f. 80.75. Con cassé 32. — 32.25 Četvrti 33. — 33.25. V glavah (sodihi) 32.50 — 33. jako stalno

Kava. Kava Santos good average november 89. — za mare 86. —.

Kamburg. Santos good average za december 73.25 za mare 70. — maj 68.75

Dunajski borski 27. novembra 1895

	včeraj	danes
Drjavni dolg v papirju	99.15	99.35
„ „ v srebru	99.30	99.50
Avstrijska renta v slatu	120.25	120.30
„ „ v kronah	99.95	100. —
Kreditne akcije	367.75	370. —
London 10 Lat.	120.90	121. —
Napoleoni	9.58 1/2	9.58 1/2
20 mark	11.81	11.81
100 italj. lir	44.60	44.70

Dve zračni sobi

meblorani ali pa prazni, tudi s hrano, sti oddati od 24. t. m. v ulici S. Francesco št. 10 II. nadstr. Oglasiti se je pri tvrdki Modic in Grebene, ulica S. Giovanni št. 6.

Josip Pizzarello

mekanik

izvršuje vsakršne poprave šivalnih strojev in dvokoles. Prodaja nove in rabljene šivalne stroje in dvokolesa.

Via Madonna del mare šte. 4, uhod via Fontanone, vátroe 2 h. 1

Richterjeve sidro-omarice za gradnjo hišic.

so slej ko prej nedosežene ter so najpriljubnejše božično darilo otrokom, ki so čez tri leta stari. Tudi ceneje nego vsako drugo darilo, kajti one trpijo mnogo let in jih je moči celo po daljšem času popolniti in poveksati. Pristne

sidro-omarice s kamenčki

reprezentujejo jedino igro, ki je v vseh deželah žila nepriistransko pohvalo, in katero vsak, ki jo pozna, iz prepričanja dalje priporoča. Kdor se še ni seznanil s tem sredstvom, da se otrok igraje prijetno zabava, kateri igri skoro ni najti primere, naj se naroči čim hitreje od podpisane firme novo bogato ilustrovani cenik in naj čita v njem natančna mnenja, ki so izredno laskava. Pri kupovanju blagovoli naj se izrečno zahtevati: Richterjeve sidro-omarice s kamenčki za gradnjo hišic (Richter's Ankersteinbaukasten) in naj se odločno odkloni vsaka omarica brez tovarniške znamke sidra; kdor to ne stori, dobi lahko posnetek, ki je manj vreden. Zato je vzeti le sloveče prave omarice, ki se dōbe za ceno 25, 70, 80 kr. do 5 gl. in više in so v zalogi v vseh najbližjih trgovinah z igračami. NOVO! Richterjeve strpljivostne igre: Jajce Kolambovo, strelodol, tešitelj v jezici, preganjač mah ali trim. Cena igri 35 kr. Pristno samo s sidrom!

F. Ad. RICHTER & Cie., I. avstro-ogerska c. in k. priv. tovarna sidro-omaric s kamenčki za gradnjo hišic. Dunaj, I. Nibelungengasse 4. Tovarna: XIII. (Hitzing.) Rudolfstad (Thür.). Olten, Rotterdam, London E. C., New-York, 17. Warren-St.

